

JURBARKO KRAĖTO GYVENVIETĖS

Tęsinys. Pradžia 2011 m. Nr. 4

Juodaiėiai

DANUTĖ
MUKIENĖ

Kai palieki panemunę ir pasuki į Jurbarko rajono gilumą, apie tai, kad esi šiame rajone, tau pasako nebent tik kelio rodyklės. Tiek miesteliai, tiek ir kaimai čia – kaip ir daugelyje kitų Lietuvos rajonų. Ten, kur gyvenvietė didesnis, pačiame centre visada pamatysi bažnyčią. Taigi, bažnytkaimis... Man tas žodis nepatinka. Gal todėl, kad pati gimiau tokiaime. Man labiau norėjosi, kad tą gyvenvietę vadintų miesteliu. Kodėl gi ne miestelis, jei čia ir bažnyčia, ir mokykla, kultūros namai, kelios paroduotuvės, ambulatorija, net ligoninė ir dar keletas gatvių, palei kurias sovietmečiu baltų mūrinių ar Aytaus namelių lyg kokių grybų po lietaus priaugo, yra.

Tas pats ir Jurbarko rajone, tik tų alytnamių čia beveik nesimato. Tikriausia jie dar nesubyrėjo. Gal apmūrijo, gal čiaip mažiau žiuose kraštuose jie buvo prigiję.

O čiai bažnyčios tokios pat santūrios, masyvios, kaip ir visoje Lietuvoje. Ne idmitis – ir Juodaiėiai. Balta, mūrinė, neogotikinė su varpine dalia ir mediniu laibu krypiumi prie šventoriaus.

Skaičiai skaičiais, bet 2001 m. čia gyveno apie pusę tūkstančių nuolatinių gyventojų. Kiek bus likę šiandien, sunku ir pasakyti. Ta integracija, emigracija palietė visus rajono kampelius. Eina, vąpioja laimės ieškoti, ypač jauni ar jau darbo neberandantys, pensijinio amžiaus kaip išganymo laukiantys, bet taip ir nesulaukiantys mūsų tautiečiai.

Tie Juodaiėiai – prie kelių, vedančio nuo Ariogalos į Gričius ir iš Seredžių į Girkalnį, prie pat jų sankryšos. Nuo čia 9 km į pietvakarius – Ariogala. Juodaiėiai – to paties pavadinimo seniūnijos, kurioje veikia Gausantės ir Paupio seniūnaitijos, centras. Miestelė kerta Mituvos intakas Paupys.

Istoriniuose šaltiniuose Juodaiėiai pradėti minėti 1614 metais, kai šis kaimas buvo padovanotas Ariogalos klebonijai.

1780 m. Juodaiėiuose buvo pastatyta pirma špinoma medinė katalikų koplyčia, o 1862 m. – pirmoji bažnyčia. Ši bažnyčia 1915 m. sudegė. Po poros metų vietoje jos buvo pastatyta laikina bažnyčia. 1931 m. gyvenvietėje jau stovėjo ką tik uþbaigta nauja Nukrypiuotojo Jėzaus bažnyčia, kuri 1944 m. restauruota.

Pirmoji pradėios mokykla Juodaiėių gyvenvietėje duris atvėrė 1919 metais.

1919–1922 metais Juodaiėiai buvo to paties pavadinimo valsčiaus centras.

Nuo 1949 m. čia veikė septynmetė mokykla, kuri 1966 m. reorganizuota į aštuonmetę, o 1966 m. – į vidurinę. Nuo 2002 m. gyvenvietėje veikia pagrindinė mokykla.

Juodaiėių Nukrypiuotojo Jėzaus bažnyčia. Danutės Mukienės nuotrauka

1947 m. miestelyje duris atvėrė biblioteka.

Pokario metais Juodaiėių apylinkėse vyko stiprus pasipriešinimas sovietų valdžiai – čia kovojo Kęstučio apygardos Vaidoto rinktinės partizanai. 1948 m. prie Juodaiėių NKVD sunaikino partizanų ūtą slėptuvę. Antpuolio metu buvo rinktinės vadas J. Ėponis bei du partizanai – A. Gelepius ir A. Mileris. 1998 m. jų atminimas įtities vietoje šampintas paminklu.

1923–1950 m. Juodaiėiai priklausė Raseinių apskrities Girkalnio valsčiui, o 1950–1963 m. – Kauno srities Ariogalos rajonui.

1950–1992 m. Juodaiėiai buvo kolūkių centrinė gyvenvietė.

1957 m. pradėjo veikti Juodaiėių fėleerio ir akušerio punktas, 2002 m. – medicinos punktas.

1961 m. gyvenvietėje buvo pastatyti kultūros namai

1995 m. Juodaiėiai tapo to paties pavadinimo seniūnijos centru.

1820 m. Juodaiėiuose buvo 46 gyventojai ir 6 kiemai, 1923 m. – 264 gyventojai, 1959 m. – 316, 1970 m. – 400, 1979 m. – 406, 1985 m. – 467, 1989 m. – 482, 2001 m. – 485, 2005 m. – 470.